

Ob smrti dr. Ivana Ribarja

Drugega februarja je v Zagrebu umrl v 87. letu starosti jugoslovanski državnik, politik, prvi predsednik AVNOJ in dolgoletni predsednik prezidija FLRJ, oče dveh legendarnih junakov naše narodno osvobodilne vojne — dr. Ivan Ribar.

Vsa njegova politična kariera je bila usmerjena samo k enemu cilju, zgraditi tako državo, v kateri ne bo šovinizma, v kateri bodo združeni narodi enakopravno osvobodjeni vseh predsodkov, lahko v miru ustvarjali.

Advokat, politik, borec, novinar, govornik — vse to in še mnogo več je bil pokojni dr. Ivan Ribar. Vse svoje sposobnosti je posvetil svojemu ljudstvu. Njegov svetli lik borca in revolucionarja ter neprecenljive zasluge, ki jih je pokojni imel za zmago naše revolucije in za socialistično izgradnjo države, bodo trajen prispevek v novejši zgodovini naših narodov.

Z globokim spoštovanjem se klanjamo njegovemu spominu.

Naša udeležba na letošnjih domaćih in tujih sejmih

Zlasti danes, v vedno trši konkurenci domačih in tujih proizvajalcev, je prav in nujno, da se naše združeno podjetje čim večkrat pojavi, tako na domačih, kakor še posebno na tujih sejmih in tam prikaže, kaj naše tovarne proizvajajo in s čim lahko postrežejo vedno bolj zahtevnemu kupcu doma ali v svetu.

Kako bo z našo udeležbo na letošnjih domačih in tujih sejmih smo povprašali na propagandni službi, kjer smo dobili naslednji odgovor: mimo tega, da bo naše združeno podjetje sodelovalo na nekaterih razstavah, je predvidena udeležba z ustreznim izborom izdelkov na mednarodni razstavi varjenja v Beogradu na obeh specializiranih sejmih v Beogradu, prav tako na spomladanskem in jesenskem zagrebškem velesejmu, na sejmu v Sarajevu in končno na tradicionalni mednarodni razstavi »Sodobna elektronika« v Ljubljani.

Nadalje je zagotovljen nastop ZP Iskra na sejmih v Leipzigu, Hannoveru, Londonu, Parizu, Milanu, Münchnu, v Brnu, Izmiru, Bogoti in Damasku. O tem kaj in kako bomo razstavljali na posameznem izmed naštetih sejmov v propagandni službi še nimajo dokončnih podatkov, zato se moramo zaenkrat zadovoljiti le s temi skopimi vestmi. Edino za bližnji sejem v Leipzigu smo izvedeli, da

bo tam zastopana naša merilna tehnika z vrsto uspešnih instrumentov, nadalje stikalna tehnika z najbolj značilnimi vrstami naših stikal in kontaktorjev, kakor tudi bimetalnih in pomožnih relejev ter motorskega zaščitnega

(Dalje na 6. strani)

VI. zimsko - športne igre ZP Iskra

Sindikalni odbor ZP Iskra bo tudi letos organiziral tradicionalne VI. zimsko športne igre ZP Iskra.

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru ZP Iskra je poverila organizacijo VI. zimsko-športnih iger komisiji za šport in rekreacijo sindikalne podružnice tovarne elementov za elektroniko — Ljubljana.

VI. Zimsko-športne igre ZP Iskra bodo predvidoma 2. marca v Kranjski gori. Tekmovanje bo v veleslalomu.

Sindikalne podružnice morajo prijaviti svoje tekmovalce do 10. 2. 1968 na naslov: Pavel Casar, ZP Iskra — tovarna za elektroniko Ljubljana, Linhartova 35, ali najkasneje do 13. 2. 1968 ob priliki sestanka komisije za šport in rekreacijo pri ZP Iskra. Prijavi je treba priložiti potrdilo o plačanem prispevku 10 N din za posameznega prijavljenega tekmovalca; prijava brez vplačanega prispevka se ne bo upoštevala!

⊕ Komisija je mnenja, naj število prijavljenih ne presega lanskega.

⊕ Zaželeno je, da vse organizacije prijavijo tekmovalce.

⊕ Vse informacije v zvezi s VI. zimsko-športnimi igrami je moč dobiti pri Pavlu Casarju — tovarna elementov za elektroniko Ljubljana, Linhartova 35, telefon 311-461.

Le enajst članov delovnega kolektiva bazenskega skladišča PSO v Ljubljani je ob obisku uspelo »ujeti« na film. Dva izmed njih sta bila namreč službeno odsotna, tretj pa ni bilo v službo zaradi bolezni. (K članku na 5. strani)

Razvojne možnosti Slovenije

»Teorija in praksa«, revija za družbena vprašanja, je objavila v 2. številki uvodnik »RAZVOJNE MOŽNOSTI SLOVENIJE«, ki ga je napisal STANE KAVČIČ, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS. Ker so njegova razmišljanja aktualna in zanimiva za široko javnost, se je uredništvo odločilo, da ponatisne uvodnik v celoti.

Začeli smo se pripravljati na izdelavo programa dolgoročnega gospodarskega in tudi družbenega razvoja Slovenije. Za nami so nekatere prve načelne razprave, dani so nekateri najbolj splošni politični in gospodarski elementi, prve konture, ki naj bi pomagale pri izdelavi programa. Izvršni svet je že imenoval komisijo, ki naj to delo organizira, povezuje in vodi. Za zdaj še nismo daleč; v ekonomskem inštitutu pa že snujejo izhodišča za delovno zasnovo, ki naj bi pomenila začetek te pomembne naloge.

Poglavitno delo je pred nami, ne bo kratkoročno in lahko, v njem pa bo potreben temeljit delovni angažma naših ekonomistov, gospodarstvenikov, politikov in vseh tistih kvalificiranih kadrov, ki bodo pripravljene sodelovati pri snovanju in izdelavi zamišljenega projekta. Vrata so odprta; dobrodošli so vsi, ki želijo kaj prispevati.

Že precej na začetku se srečujemo z vprašanjem, zakaj govorimo o programu, o konceptu razvoja in ne preprosto o planu. Poudariti moram, da ne gre zgolj za terminološko, ampak za vsebinsko razliko.

Vse do danes je imelo in še ima naše planiranje nekatere prvine, ki zdaj niso več vzdržne in uporabljive. Planirali smo naravno sprejeli samo naravno gibanja, zanimali so nas predvsem indeksi splošne bilance in povečanje proizvodnje. Poglavitno merilo nam je bil indeks rasti. Prikazovali in razdeljevali smo na administrativni način ustvarjeno visoko akumulacijo. Notranje ravnotežje smo poskušali ustvarjati na avtarkičnih temeljih. Se do nedavnega smo imeli za največji nacionalni uspeh to, da smo doma proizvajali čimveč izdelkov, to pa je največja manifestacija avtarkičnosti nekega nacionalnega gospodarstva. Deloma smo tako delali zaradi objektivnih razmer, v katerih nam je bilo naloženo graditi socializem; deloma je to vpliv in pomen tudi naših objektivnih spoznanj, bolj rečeno raznih vzorov in izkušenj administrativno-planjskih modelov. Čeprav smo

bili že zelo zgodaj kritični do takih modelov, pa je vendar naše planiranje bilo (vštevši sedanji srednjeročni plan) vse preveč pod vplivom subjektivnega odločanja in vmešavanja. Na tej podlagi je tudi nujna samosvoja delitev akumulacije, posledice pa so danes na dlani. Reči pa je treba, da je, žal, še danes delitev akumulacije vse preveč potrjena subjektivni presoji in ni vedno najbolj racionalno usmerjena. Z izdelavo programa pa se hočemo odmakniti omenjenim pomanjkljivostim planiranja in priti bližje in prodreti globlje v objektivno stanje, odnose in zakonitosti našega gospodarstva in tudi vse družbe. Če bomo s tem dali nov prispevek teoretičnim in tudi praktičnim izkušnjam sistema v Jugoslaviji — toliko bolje. Tudi ta cilj imamo pred očmi. Toliko o planu in programu.

Iz povedanega sledi, da bo moral program dolgoročne gospodarske usmeritve Slovenije upoštevati nekatere poglavitne splošne elemente naše ekonomike.

Predvsem bomo morali v naši nacionalni ekonomiki računati s kar največjo rentabilnostjo že vloženi sredstev. Na podlagi znanstvenih analiz in konkretnih rezultatov naše večletne gospodarske prakse bo treba izračunati, kako se obnašajo vložena sredstva v posameznih gospodarskih panogah, področjih in grupacijah. Dokopati se moramo do jasnih računov o tem, kaj je bilo rentabilno včeraj, kaj je danes in kaj bo jutri. Ne gre samo za to, da bi iskali zgolj denarni učinek pa tudi za socialne in družbene komponente družbenih vlaganj oz. družbenih sredstev.

Iščemo optimalno ekonomičnost dela, katere moč in vrednost bomo morali preiz-

(Dalje na 2. strani)

Razvojne možnosti SR Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

kušati na mednarodnem trgu in v strokovnih gospodarskih tokovih. Morda bo kdo rekel, zakaj ne govorimo o jugoslovanskem, pač pa o mednarodnem trgu. Trdno smo prepričani, da se bo vse, kar se bo obneslo na mednarodnem trgu, obneslo tudi na našem, jugoslovanskem, ki je konec koncev sestavni del svetovnega trga. Iz tega nujno izhaja, da ne bomo mogli razvijati vsega tistega, kar imamo, ampak samo tiste proizvodnje, ki so perspektivne, v katerih imamo komparativne prednosti. Iz tega logično sledi, da bomo morali nekatere naše panoge in podjetja hitro razvijati, druge počasneje, tretje pa sploh opuščati. To pa ne bo lahka in prijetna naloga, saj se bomo najbrž težko poslovili od nekaterih dejavnosti, ki smo jih doslej kovali v zvezde. Potrebni bodo tudi boleči posegi. Prav zaradi tega je toliko bolj potrebno, da bomo dosegli politično in strokovno enotnost glede našega razvoja. Napak bi bilo namreč določati z administrativnimi ukrepi selekcijo. Težiti bi morali za tem, da ustvarimo o osnovni rozvojni usmeritvi idejno in politično enotnost. Na tej osnovi bomo lahko izdelali enotna merila in kriterije za nadaljni razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti. To je naloga celotne nacije, ker gre za njen razvoj in tvornost. Če bomo uspešno spravili naše ekonomske, idejne in politične zamisli na skupni imenovalec, bomo zagotovili trdne temelje za vsklajeno in učinkovito akcijo vseh samoupravnih oblastvenih in političnih dejavnikov na vseh ravneh, od delovne organizacije do republike.

Struktura proizvajalnih sil v naši republiki nikakor še ni zadovoljiva. Treba jo bo spreminjati na podlagi znanstvene analize celotnega našega gospodarstva in na temelju skupnih načelnih odločitev, o katerih smo govorili. Današnja struktura slovenskega gospodarstva je po mojem mnenju preveč gradjena od vrha navzdol pod vplivom subjektivnih zamisli in vplivov zunaj gospodarstva, zato nam ne more več ustrezati. Če bomo dosegli najboljšo strukturo proizvajalnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodnje. S tem pa bomo tudi eliminirali vpliv političnih in subjektivnih pritiskov, vmešavanja in licitiranja.

Eden bistvenih elementov pri tem bodo družbena sredstva, ki jih je mogoče usmerjati tako ali drugače; jih rentabilno nalagati in oplajati ali pa jih zapravljati v ekonomsko zgrešenih naložbah. Morali bi izdelati kriterije za usmerjanje družbenih sred-

stev, na osnovi ekonomskih kazalcev, ne pa skovanih v glavah, ne glede na ekonomsko stvarnost in dosedanje gospodarske izkušnje. Zlasti zadnji dve leti, čas, ko smo se lotili gospodarske reforme, sta pokazali, kaj se v danih razmerah in v stiku z mednarodnim trgom mora razvijati, kaj pa je treba prejšnjemu slej opustiti. Logiki sedanjega razvoja in rezultatom analiz, ki jih bomo napravili, bi morali slediti tudi tokovi družbenih sredstev. Žal pa sredstva, ki jih imamo na razpolago, še dandanes ne dotekajo vselej tja, kjer bi bilo gospodarsko najbolj logično in racionalno. Treba bo pač obračunati z ostanki romantičnosti, ki še živi v naši ekonomski zavesti in praksi, in spraviti ekonomske odločitve v sklad s spoznanji in zahtevami, ki jih je dala reforma.

To bi bili nekateri elementi splošnega značaja, s katerimi bo treba računati, ko bomo oblikovali program dolgoročnega razvoja našega gospodarstva. Morali pa bomo upoštevati še mnoge druge in tudi bolj podrobne in konkretne. Naj opozorim na nekatere.

Najprej zunanji trg, njegove zahteve in gibanja, ki jih povzročajo v svetovnem gospodarstvu. Če nečemu biti kratkovidni in ozki, potem bomo morali iskati stike in prostor na čim širši fronti. Najhujše je namreč vezati se samo na nekaj partnerjev v mednarodni delitvi. Takšna usmeritev, takšna trgovinska politika, oziroma maneverski prostor vsakega gospodarstva in ga spravljati v mučne in dvomljive situacije. Naše gospodarstvo bi morali usmerjati tako, da bi bilo bolj in vedno pripravljeno na presenečenja na mednarodnem trgu. Ne smemo dopustiti, da bi nas izgubala ali krizala na tem ali onem trgu prignala v slepo ulico, kajti podrejeni se diktatu tega ali onega trga je vselej boleče. Naša strategija vključevanja v mednarodno menjavo je usmerjena v širino in globino. To je torej politika povezovanja in vključevanja v gospodarstvo na vseh straneh — na Zahodu in na Vzhodu; v Evropi in na Bližnjem vzhodu; na razitem Severu in v nerazvitem Jugu.

Drugi ekonomski element so družbena sredstva, za zdaj še preveč razdrobljena in ne močna. Ekonomsko združevanje sredstev je nujno potrebno, sicer bodo naša dejanja krenila v drugo smer kakor naše besede. Banke bodo morale bolj previdno iskati najbolj privlačne partnerje in če bo potreba, s svojimi sredstvi opravljati tudi ostro selekcijo. Iskati bodo morale optimalno stopnjo presežnega dela in takšno strukturo investiranja, ki bo oplajala kapital.

Slovinci smo vse doslej premalo računali s kompara-

tivnimi prednostmi, ki bi jih lahko imeli v blagovnem prometu, se pravi v trgovini. Naš gospodarski položaj je tak, da nam daje odlične možnosti za nesluten razmah naše trgovinske dejavnosti. Imamo možnosti, da se še bolj vključimo v tokove mednarodne trgovine, zato pa bo potrebno nekaj naložb in veliko več ambicij in tudi fantazije in znanja, kot smo jih imeli doslej.

Zadnje čase veliko govorimo o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Zdi se, da smo že obračunali z večino sektaških in socialistično romantičnih pogledov. Ne giblujemo se več v idealističnem ozračju tega vprašanja, vendar pa še nismo dovolj posegli v njegovo konkretno ekonomsko bistvo. Zasebno delo bo treba vključiti v našo ekonomiko, zavedajoč se, da na ta način večamo našo skupno akumulacijo. Resno se moramo lotiti vprašanja, kako izkoristiti ta nemajhen potencial. Dosedanje izkušnje socialističnega gospodarstva v svetu namreč dokazujejo, da se v socializmu ne splača nacionalizirati vseh proizvodnih procesov.

Končno še o nekaterih elementih infrastrukture, ki jim namenoma odmerjam zadnje mesto, čeprav smo jih doslej zmerom postavljali na prvo. Tudi tu nam bo potrebna zvrhana mera realizma in tudi diferenciacija. Dolgo smo bili prepričani, da so železarne conditio sine qua non našega gospodarstva in infrastrukture, spoznavamo pa, da to najbrž ne bo res. Navsezadnje — jeklo je mogoče uvažati, modernih avtomobilskih cest in stanovanj pa ne!

Vse našete naloge in delo ter zlasti razvoj, kakršen nas čaka, bodo zahtevali veliko več strokovnosti in poslovnosti, ki je, žal v našem ekonomskem prostoru še kar precej manjka. Zdi se mi, da imamo v Sloveniji glede strokovnosti in poslovnosti opraviti s tremi težnjami. Prvi sta tista poslovnost in strokovnost, ki razumeta duha reforme, duha našega družbenega sistema in samoupravljanja, pa se zato otrešata svoje nekdanje pasivnosti ali celo opozicionalnosti in se ustvarjalno vključujeta v naše snovanje. Ta pozitivna sprememba je vidna na zelo širokem področju; ta težnja bolj in bolj prevladuje. V drugi tok poslovnosti in strokovnosti spadajo nekateri teoretični in praktični poizkusi, da bi strokovnost in poslovnost obvladali samoupravljanje, da bi postali diktatura nad proletariatom. To moramo odločno zavrniti, vendar tega ne gre napihovati. Mene npr. najbolj skrbi tista tendenca, ki se kaže kot sklerotičnost sedanje poslovnosti in strokovnosti in to tudi je. Ta sklerotična poslovnost in strokovnost prituregata na vsa naša temeljna

načela od samoupravljanja do reforme, ničesar pa ne stori. Sedita na svojih delovnih mestih in nista sposobni kakor koli premakniti stvari. Gre za birokracijo in parolarstvo; to je v bistvu nesposobnost in pretekli čas, in to je tisto, kar stoji na poti spreminjanju kadrovske strukture v delovnih organizacijah. Ta tok in ta nesposobna poslovnost in strokovnost (in ne delavci) zapirata v podjetjih vrata mladi strokovni inteligenci.

Naslednji družbeni element s katerim moramo računati pri našem programiranju, je integracija, in to integracija na samoupravni podlagi. Po mojem mnenju gre za integracijo v dveh smereh. Prvič, znotraj samega gospodarstva, se pravi proizvodno. Ker so te stvari bolj ali manj jasne, o njih ne gre znova razpravljati. Drugo pa je družbena integracija, to je povezanost vseh dejavnosti delovnih ljudi v vsklajen, enoten tok družbene reprodukcije. Prav tu pa so procesi šele na svojem začetku in bo treba obračunavati z zaostalimi, ozkimi razrednimi pojmovanji. Tu bo najodločnejša avantgardna vloga zveze komunistov, ki bo morala tudi v lastnih vrstah obračunavati s sektaško razrednimi pojmovanji, sicer bomo zašli v čedalje ostriše notranje spopade.

V teh razmišljanjih ne moremo mimo vprašanja bolj funkcionalne in zato bolj učinkovite porazdelitve dolžnosti in odgovornosti ter regulativov v okviru vse nacije. To je korak dalje v razvijanju samoupravne družbene skupnosti. Zdi se, da so sedaj nekatere funkcije razdrobljene in premalo povezane. Ne moremo in ne smemo v federacijo komun, ampak v moderno racionalno organizirano slovensko in jugoslovansko družbo. V preteklosti smo se najbrž preveč predali iluziji decentralizacije po vsi sili, iluziji, da je moč konstruirati vse družbene funkcije v okviru komune. Rekel bi, da moramo tudi Slovenci misliti na graditev državnosti, seveda take državnosti, ki bo pomenila moderno organizirano družbo, ne pa sinonim za birokracijo. Gre v bistvu za spoznanje, da je potrebno nekatere stvari, ki se tičejo cele nacije, urejati skupno, da se je treba boriti proti takemu lokalizmu in razdrobljenosti, ki pomeni neracionalnost in škodo za nacijo kot celoto. Če smo priznali nacije in če vemo, da bodo še dolgo ostale, potem moramo tudi priznati, da države brez nacije in nacija ni in da imajo te nacije neki odnos ter zahteve do lastnega presežnega dela. Nacije ne moremo zreducirati zgolj na vprašanje kulture, prosvete ipd. Odtod pa

nesporno izhaja naloga, da se da tudi vsaki republiki večje ekonomske pristojnosti. Hkrati s tem je treba oblikovati nova spoznanja, zavest, pravni sistem in zakonodajno prakso.

In nazadnje naj omenim še regionalni in urbanistični vidik našega razvoja. Vse kaže, da smo šli v naši republiki v nesmotrno trošenje prostora najdlje; zato bo treba vsaj v prihodnje misliti na določeno urbanistično koncentracijo ob osnovnih komunikacijskih zvezah. S tega vidika bo treba tudi znova pretresti vprašanje nerazvitih v naši lastni republiki. Tudi urbanistični vidik našega gospodarskega in družbenega razvoja bo moral biti pomemben faktor pri odločanjih, ki jih bo terjala izdelava dolgoročnega programa našega razvoja.

In kakšne so realne možnosti za uresničitev politike, o kateri pišemo? Trdno sem prepričan, da vlada v množicah, v delovnih organizacijah, pri strokovnih kadrih objektivno razpoloženje za tak razvoj in da podpirajo zamisel o izdelavi dolgoročnega programa. Čutiti je potrebno po tem in odzivi, kd smo jih dobili na naše prve pobude, so zelo razveseljivi. Subjektivna pripravljenost za izdelavo takega načrta je torej tu. To pa pomeni, da se odpirajo našemu delu ugodne perspektive. Ustvarjeno je zdravo in koristno ozračje za sodelovanje med znanstvenimi, oblastvenimi, političnimi in družbenimi dejavniki, ki bodo nosili breme začetnega dela. Računamo, da bo letošnji kongres Zveze komunistov Slovenije pomemben forum, ki bo bogato prispeval k oblikovanju zrelih odločitev o tej naši skupni zamisli.

Njena uresničitev je prav gotovo v marsičem odvisna tudi od položaja in praktičnega uresničevanja samoupravnih odnosov in pravic republike v okviru jugoslovanske skupnosti. V tem pogledu je nujno naprej razvijati in dopolnjevati naš družbeni in zakonodajni sistem; v ta namen pa je potrebna slej ko prej odprta konfrontacija pogledov, mnenj in akcij.

(Iz »Teorija in praksa«)

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221, int. 333.

V »Aparatih« so sprejeli gospodarski načrt za leto 1968

V poslednjih dneh preteklega leta, na svoji zadnji seji v letu 1967, so člani upravnega odbora in delavskega sveta v tovarni električnih aparatov razpravljali o gospodarskem načrtu za leto 1968 ter ga po izčrpnih obravnavah tudi sprejeli kot temeljno smernico za poslovanje v tem letu. Čeprav sam načrt ostaja nekako v mejah perspektivnega plana razvoja tovarne, se mi zdi vendarle smiselno posebej poudariti nekatere značilnosti in sestavne dele tega načrta in podčrtati nekatere kazalnike, obenem pa izluščiti tudi prvenstvene naloge, katere bo moral kolektiv te tovarne izpolniti, skupaj s svojim vodstvom in samoupravnimi organi, če hočemo, da bo načrt uspešno izpolnjen in da bomo dosegli vse tiste cilje, katere smo si z njim postavili.

Načrt predvideva le okoli 3% večji fizični obseg proizvodnje v primerjavi s preteklim letom, čeprav ga finančno za približno isti odstotek niti ne dosega. To dejstvo navidezno kaže na počasnejšo rast in zaviranje dinamike razvoja tovarne, posebno ker smo bili doslej navajeni večjih letnih skokov. Ker pa moramo na žalost ugotoviti, da bomo proizvodne naloge v letu 1967 izpolnili le približno z 88%, potem bo porast v naslednjem obdobju po finančnih kazalnikih nekje za 8%, po fizičnem obsegu pa celo nekaj več in bo presegel 10%.

Takšno predvidevanje je v trenutnih gospodarskih pogojih najbolj stvarno in zelo zadovoljivo, čeprav bi vsi skupaj želeli in s sedanjimi kapacitetami tudi lahko opravili večji skok, če bi obstajale predvsem tržne možnosti za plasman utečenih izdelkov. Toda menim, da je pametneje ostati na trdnejših tleh, ter med letom večati proizvodnjo, če bi trg to zahteval, kot pa obratno.

Bolj zaskrbljujoče je v načrtu fizičnega obsega proizvodnje dejstvo, da se je poslabšala struktura po asorti-

zaenkrat v gospodarskem načrtu ni predvideno in bomo ostali pri dosedanjem delitvenem razmerju 73,1% za osebne dohodke in 26,9% za sklade.

Celotna struktura dohodka in razdelitve dohodka je predvidena v gospodarskem načrtu nekako v sledečih odnosih v primerjavi s preteklim letom:

celotni dohodek	105,7 %
porabljena sredstva	104,9 %
neto produkt	106,5 %
poslovni stroški	108,9 %
dohodek	101,2 %
osebni dohodek	101,15 %
ostanek dohodka	104,2 %

(OD in ostanek dohodka so popravljani po sklepih samoupravnih organov)

To pa kaže, da se osebni dohodki ne bodo mogli dvigniti tako uspešno, kot proizvodnja in produktivnost, če nočemo v določenem obdobju nažagati vejo, na kateri gradimo svojo bodočnost. Zato bomo morali predvsem z drugimi ukrepi izboljševati ekonomičnost poslovanja tovarne, to pa bi želel s tem člankom posebej poudariti. Povečanje fizičnega obsega proizvodnje je ena od osnovnih nalog; pri tem ne bi smeli zanemarjati niti uslug, s katerimi bi lahko izkoristili obstoječe kapacitete v strojih in v popolnosti zaposlili vse delavce. Pri tem bi morale predvsem specializirane

organizacije, tako razvoj kot prodaja odigrati pomembno vlogo, da bi začasno s trenutnimi akcijami pomagale reševati to nalogo tovarni, v perspektivi pa z boljšim programiranjem, raziskavami trga in hitrejšim razvojem razširiti asortiment redne proizvodnje, kar bi dovoljevalo široko tržno ekspanzijo doma in v inozemstvu ob istočasni zadovoljivi akumulaciji, vse to pa bi lahko bistveno zmanjšalo fiksne stroške proizvodnje.

Tudi nabavna služba bi morala v akciji za večjo ekonomičnost proizvodnje odigrati — skupaj s planskima oddelkom — odločilno vlogo. Če pregledamo plan stroškov, lahko že na prvi pogled ugotovimo, da sta izdelovalno gradivo in pomožno gradivo izdelave skupaj z največjim odstotkom udeležena v skupnih stroških, saj je njuna udeležba kar 36,8%. Zato lahko vsak odstotek prihranka na tem področju zelo vpliva na dohodek in s tem na akumulativnost tovarne. Tudi vezava obratnih sredstev, predvsem pa prihrank pri obrestih od kreditov ni zanemarljiv, zato čaka prav gospodarsko planske in nabavne službe v letu 1968, nemala naloga. Predvideno je, da bi pri razredu 3 morali doseči koeficient obračanja 2,3; pri razredu 5 pa bi morali ta ko-

eficient dvigniti iznad najmanj 7,7.

Tudi tehnologija pri tej akciji za boljše akumulativnost ne sme biti izvzeta, saj lahko z boljšimi tehnološkimi prijemi bistveno pocenimo samo izdelavo. Predvsem bomo na tem področju morali posvetiti skrb tistim izdelkom, katere lahko v večjih količinah prodamo na zunanjih tržiščih in kjer bomo morali čimprej doseči tudi lastno ceno, kot jo imajo inozemski proizvajalci. Je pa problem tehnologije tesno povezan s problemom količinske ekspanzije in bi zato prav tehnološki oddelki morali poleg svojega strokovnega dela pritiskati tudi preko prodajne organizacije, da v proizvodnji dosežemo tako velike količine, da bo moderna tehnologija res ekonomsko upravičena.

Ob koncu pa menim, da ne smemo izvesti niti kontrole proizvodnje — tako tehniške preko specializiranih služb in ekonomske — preko finančne službe.

Obe službi morata postati ne samo pasivni spremljevalki dogajanja in registratorji, temveč aktivni tvorniki, ki bodo uspešno podprli operativno pri reševanju proizvodnih nalog. Kajti le s sodelovanjem celotnega kolektiva in celotnega tovarniškega aparata, bo naloga, ki smo si jo zadali z gospodarskim načrtom, dosežena in presežena.

Pri uvajanju novosti — hiti počasi

Vodja se mora ves posvetiti delu. Vendar, izdajanje povelj ni njegovo delo. Namesto tega se poslužuje vodenja drugih do privolitve, da sledijo njegovim navodilom.

Podjetje v O. je beležilo visoko stopnjo nesreč pri delu. Zavarovalnice so pričele negotovati. Rezultat: uprava je sklenila, da zaposli kot konsultanta varnostnega tehnika. Le-ta je preučil vse stroje in predložil dolg popis priporočil glede varnostnih ukrepov.

Njegova priporočila so uvedli, navzlic precejšnjim stroškom. Toda — raven poškodb se ni znižala. Delavci niso verjeli smešnim varnostnim napravam in pravilom in se zanje niso menili. Podjetje je skušalo prisiliti delavce na spoštovanje varnostnih ukrepov: delavci pa niso občutili vzpodbude, da bi se ravnali po navodilih, pa četudi so bili ogroženi njihovi lastni prsti in oči.

Vodja nekega oddelka pa je uporabil drugačno metodo. Sporočil je ljudem, da je potrebno zamenjati nove varnostne naprave. »Vi, fantje, bi si lahko izmislili kaj boljše«, jim je dejal — da bi jim vcepil idejo. Čez nekaj dni je prišel k njemu mlad delavec z idejo, kako izboljšati varnostno napravo.

»Zamisel je dobra«, mu je

dejal vodja. »Poglejmo, kaj misli o tem Anton. On je najstarejši delavec v tem oddelku.« Anton je predložil manjše spremembe. Kmalu se je zbralo še več delavcev pri pogovoru okrog boljših načinov zavarovanja. Ob koncu delovnega dne so imeli že lastne načrte, za katere so sodili da so boljši od tistih, ki jih je uvajal strokovnjak.

Nove zaščitne ukrepe je odobraval večina delavcev in ker je bila to njihova zamisel, so jih sprejeli in še izpopolnili. Vodja obrata je zaslišal o teh ukrepih in začel je razmišljati. Kmalu so njegovi delavci držali sestanke po manjših skupinah, da bi našli nevarna mesta in načine, kako jih odpraviti. Čez nekaj dni je dobil šef nov popis:

— Priščipnanje rok pri zapiranju deske za tipkanje. (Nevarnost je odstranjena s pomočjo ročice za zapiranje.)

— Puščanje odprtih predalov, ki povzročajo padce. (Predale so začeli zapirati brez kakšnih koli posebnih opominov.)

— Žiletke, raztresene po predalih. (Rešitev — nalepili so jih na karton s pomočjo lepljivega traku.)

— Trčenja na vogalih. (Postavili so ogledala za opozorjevanje hodnika za vogalih.)

— Štrleči koničasti pred-

meti, ki so povzročali poškodbe. (Odstranili so jih.)

— Spodrsavanje zaradi vrženih predmetov. (Sedaj jih mečejo v koš za odpadke.)

— Steklena vrata, v katera so se zaletavali delavci, ker jih niso opazili. (Na stekla so napisali črke.)

Neravne dele linoleja na tleh so znova prilepili na podlago...

Ostre robove pločevinastih predmetov so zleplili z obližem...

Prestavili so težke zaboje izven prehodnih smeri obrata... itd.

Vrsto let je skušal vodja obrata izboljšati red in spoštovanje varnostnih ukrepov. Sedaj so stvari urejene. Pri dobiti delavce za diskusijo je samo začetek. Spretnost vodje se pokaže potem, ko jo je treba uresničiti.

Pogoj za vzpodbujanje drugih: hiti počasi! Sam vodja lahko kmalu uvidi, kaj je treba ukreniti, toda ne sme pričakovati, da bodo tudi drugi tako hitri. V človeški naravi je preveč vztrajnostnih silnic, da bi lako odločali naglo in brez ustreznih priprav. Živimo sicer v dobi hitrosti, toda vedno se obotavljamo, če je treba dati privolitev k uresničenju tujih zamisli.

(Po D. E. Laird: Pr. Business Psychology)

Ugodno poročilo iz Zeleznikov

(Po telefonu)

Tov. sekretar!... O življenju in delu v Iskrini tovarni elektromotorjev v Zeleznikih smo zadnje mesece bolj malo pisali. Vsekakor je res, da je to več ali manj posledica sprememb v upravljanju tovarne, ki je prešla podčasno upravo, vendar bo prav, če našim bralcem sporočimo, kako ste poslovali v januarju.

Sekretar, tov. Lavtar: Ker nimamo skrivnosti in ker se kažejo ugodnejši rezultati, bo kar prav, če povem, da bo kolektiv glede na poslovanje, prejel za januar 100% osebne dohodke. Če bodo naročila vnaprej redno in pravočasno dotekala in če bo naša nabava z ozirom na nove devizne predpise, v redu dobavljala material, bo kolektiv storil vse, kar je v njegovi moči, da bo poslovanje v naši tovarni rentabilno.

ABC

Pred dnevi se je v tovarni elektronskih naprav na Stegnah v Ljubljani poslovila od sodelavcev in odšla v zaslužni pokoj tov. Pavla PREZELJ (na sliki s šopkom). V Iskro — tedanjo tovarno IEV na Linhartovi se je zaposlila 1. februarja 1958, v tovarni elektronskih naprav pa je delala od 1. avgusta 1962 kot knjigovodja. V letih svojega službovanja v Iskri si je z vestnim in prizadevnim delom, prav tako pa tudi s tovariškimi odnosi pridobila širok krog prijateljev. Od svojih sodelavcev se je poslovila ob skromni zakuski, sindikalna podružnica v tovarni pa ji je ob odhodu v pokoj poklonila zlato uro in šopek rdečih nageljev. Sodelavci so ji zaželeli iz srca, da bi pokoj uživala v zdravju in zadovoljstvu, sama pa je zaželela tako delovnemu kolektivu tovarne, kakor celotnemu združenemu podjetju, v bodoče manj težav in več gospodarskih uspehov.

Iz otoške tovarne

Želja kolektiva: VEČ NAROČIL

V januarju je bilo delo sklepu DS je bil osvojen samoupravnih organov v tovarni električnih merilnih instrumentov — Otoče zelo razgibano. Tako upravni odbor, kot tudi delavski svet — sta predvsem razpravljala o planu za letošnje leto. Po

proizvodni plan v znesku 16.853.600 N din in orientacijski plan po tipih in količinah. Zakaj plan ni višji? ... Mnenje je takole: Prodajni pogoji so se v letošnjem le-

tu zaostri, po podatkih PSO pa večje trgovske hiše vedno bolj kažejo neko umirjenost oz. previdnost. Nihče si ne dela zalog. Prav zato je otoška tovarna prisiljena k večji elastičnosti do kupcev, ki pa zahteva več truda, pazljivosti in tudi več stane.

Problem obstaja tudi v tem, da sprejeti plan ni v soglasju s številom zaposlenih, kajti število le-teh je za postavljeni plan previsoko. Prav zato je DS zadalžil strokovne službe tovarne, da bodo izvršila vse potrebne ukrepe, ki so potrebni za večja naročila. Službe pa, ki koordinirajo s PSO, naj skušajo pravočasno dobiti toliko naročil, da ne bo motena tekoča proizvodnja.

DS je obširno razpravljalo o sodelovanju s firmo za proizvodnjo kapilarnih termostatov in ugotovil, da s partnerske strani ni potrebne solidnosti, z naše strani pa preveč zaupljivosti pri sklepanju pogodbe, ki je bila vezana na avans. Prav zato je DS ostro grajal tak način dela tistih, ki so bili za to delo zadolženi in odgovorni in tiste, ki so to firmo brez globljih informacij priporočali.

DS je bil soglasen z ukrepi strokovnih služb, da se zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obvez zadevna pogodba stornira.

DS je sprejel sklep, da bo v tem letu 27 prostih sobor in sicer: v marcu, avgustu, oktobru in decembru po 3, v novembru 1, ostale mesece pa po dve prosti soboti. Za februar sta bili določeni soboti 3, in 17, za marec pa 2., 9. in 16.

Sedanjsimi zaostrenimi pogoji poslovanja, ki prehajamo iz proizvodnega na tržni

Iz Nove Gorice

Mnenja in predlogi

K polemiki o tehničnih izboljšavah v »ISKRI«

Komisija za izume in tehnične izboljšave v tovarni avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici se pridružuje polemiki »Izumiteljstvo in tehnične izboljšave v »ISKRI« s tem sestavkom: pridružujemo se mnenju inž. Štirna, da je potrebno dopolniti Iskrin pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah. Menimo, da sedanji pravilnik ne spodbuja k iskanju boljših tehničnih rešitev prav tiste ljudi v tovarni, ki lahko največ prispevajo k njenemu tehničnemu napredku. Za konstrukterje ali tehnologe prav gotovo ni spodbudno, da jim štejemo v delovno dolžnost vse tehnične rešitve, čeprav so večkrat izvirne.

Razmah racionalizatorstva v tovarni ovira tudi nevoščljivost sodelavcev, posebno še nevoščljivost nadrejenih. To velja še posebej za tisti vodstveni kader, ki sam nima

ustvarjalnih sposobnosti. Taki ljudje težko prenesejo, če njihov podrejeni najde kako dobro tehnično rešitev. Zato ji zmanjšujejo pomen in ovirajo njeno uresničitev. S takim početjem delajo neprecenljivo škodo, racionalizatorjem pa jemljejo veselje do dela. Človek nekajkrat poskuša, potem pa zagrenjen odneha. Vendar pa to že sodi v kadrovsko politiko, o njej pa naj spregovorijo za to poklicani.

Razen navedenega, pa menimo, da ovira racionalizatorstvo tudi dejstvo, da ne jemljemo dovolj resno. Skrb zanj je prepuščena le komisiji za izume in tehnične izboljšave, le-to pa imenuje delavski svet. Kako je s funkcijami, vemo. Če naravnost povemo, potem moramo reči, da jih večkrat ne jemljemo tako resno, kot čegre za redne delovne naloge. Zato menimo, da bi bilo dobro, če bi tudi tehnično vodstvo tovarne skrbelo za racionalizatorstvo in sicer prav tako, kot skrbi za druge tehnične naloge. S tem ne bi racionalizatorstva le spodbudili, ampak bi mu dali tudi tisto veljavo, ki mu gre.

Komisija je nadalje mnenja, da bi bilo koristno, tako za združeno podjetje, kot za racionalizatorje, da bi se komisije v tovarnah med seboj redno obveščale o vseh rešenih prijavah tehničnih izboljšav in koristnih predlogih.

Naši predlogi:

1. Izpopolniti je potrebno sedanji pravilnik o izumih in tehničnih izboljšavah tako, da bo dovoljeval nagrajevati vse delavce v tovarni, če bodo njihove tehnične rešitve presegle zadolžitve delovnega mesta, na katerem delavec dela. Pravilnik naj bo tako napisan, da bo njegova vsebina vsakomur razumljiva.

2. Spremeniti je potrebno tudi lestvico za višino odškodnine, ker je sedanja kaj malo spodbudna.

3. Šef tehničnega sektorja v tovarni naj postane po službeni dolžnosti stalni član komisije za izume in tehnične izboljšave.

4. Komisija o izumih in tehničnih izboljšavah v združenem podjetju naj bi se med seboj redno obveščale o vseh upoštevanih prijavah.

Komisija za izume in tehnične izboljšave tovarne avtoelektričnih izdelkov NOVA GORICA

sistem, se je DS v razpravi odločno zavzel za večjo delovno disciplino. Iz razprave je bila jasno izražena misel, da ni moč vedno upoštevati razne osebne težave in hotenja pri potrebnih premetitvah. Člani kolektiva naj tudi z razumevanjem sprejmejo koriščenje letnih dopustov, če bo to potrebno pri neena-komernemu tempu naročil in dela. DS je bil mnenja, naj člani kolektiva to razumejo kot umesten poseg v organizacijo dela zaradi skupnega interesa pri premagovanju težav, če hočejo čim uspešnejše prebroditi sedanje težave in si zagotoviti osebne dohodke.

Po skoraj štirih letih marljivega službovanja v tovarni električnih aparatov v Ljubljani je odšla v pokoj tovarišica Eleonora KAMPJUT, ki je opravljala službo snažilke. Iz objektivnih razlogov njeno sliko in te vrstice objavljamo z zamudo. Ob slovesu so ji v tovarni pripravili skromno zakusko in ji poleg cvetja poklonili za spomin še garnituro prtov. Zele ji mnogo zdravja in zadovoljstva v zaslužnem pokoju.

To pot obisk v našem bazenskem skladišču v Ljubljani

Skladiščna služba prav gotovo ni lahka in neodgovorna, pa vendarle se je zgodilo, da smo jo v našem listu kar nekako, čeprav nehoti, pozabili. Pa naj nam bo zato oprosteno — tudi vriim skladiščnikom bomo posvetili odslej nekaj prostora. Za danes le bežen pogled v delo bazenskega skladišča v Ljubljani, na Masarykovi c. 15.

KOMAJ SESTNAJSTČLANSKI DELOVNI KOLEKTIV

Rojstvo bazenskega skladišča v Ljubljani sodi v čas, ko je nastala naša Prodajno-servisna organizacija. Takrat je bilo v bazenskem skladišču več zaposlenih, sčasoma pa se je kolektiv skrčil na današnjih 16, ki so povečini še vsi od začetka tega skladišča. Prav za to, ker so vsi že doobra »utečeni« v dokaj obsežnem in odgovornem delu, ga lahko uspešno opravljajo, čeprav jih je malo.

V ljubljanskem bazenskem skladišču prevzemajo in odpremljajo blago za in od vseh ljubljanskih tovarn, prav tako pa nudijo svoje usluge tudi vrsti tovarn izven Ljubljane. Tako na primer gre prek tega skladišča vsa roba (razen seveda reprodukcijskega materiala) za tovarno električnih aparatov, za tovarno elektronskih naprav, za »Elektroniko« v Horjulu, za tovarno kondenzatorjev v Semiču, tovarno elementov za elektroniko, »Avtoizdelke« in doslej tudi za tovarno radijskih sprejemnikov v Sežani. Delno se uslug bazenskega skladišča v Ljubljani poslužuje tudi tovarna usmerniških naprav v Novem mestu,

kakor tudi tovarna elektromotorjev v Železnikih.

Nadalje gre prek skladišča na Masarykovi cesti tudi precej uvoznega blaga, tu pa je hkrati tudi vskladiščen in od tu odpremljan malone ves material za naš Biro za avtomatizacijo in za montažni sektor PSO.

DNEVNO SPREJEM ALI ODPREMA POVPREČNO 4 KAMIONE RAZLIČNEGA BLAGA

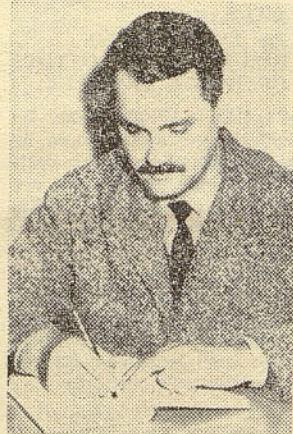
Ne da bi posebej poudarjali, lahko ugotovimo, da ima šestnajstčlanski delovni kolektiv vsak dan zares polne roke dela. Tako je vsak dan v mesecu, a povedali so mi, da je v bazenskem skladišču nekako od 25. v mesecu in do konca meseca bolj podobno norišnici, saj dnevno dobesedno drviijo na eni strani pošiljke izdelkov iz tovarn, na drugi pa priganjajo množično osebje nalogi za številne odpreme. Skratka — zadnjih dni v mesecu se opravičeno vsi bojijo, saj je tedaj treba trdo zgrabiti za delo, predvsem pa ostati mirni in pozorni, sicer se kaj hitro primerijo pomote, lahko tudi pomote z veliko škodo.

Precej bi delavcem v bazenskem skladišču olajšali

delo, če bi tovarne robo dostavljale skozi ves mesec, toda marsikje je to iz objektivnih razlogov težko, ali celo nemogoče. Pa vendar — čeprav so zadnji dnevi v bazenskem skladišču najbolj kritični, se ta delovni kolektiv ne razburja, pač pa tedaj še bolj pljune v roke in iz meseca v mesec jim uspeva, da svojo težko nalogo v redu izpolni tako v zadovoljstvo tovarn, kakor tudi vseh tistih kamor je bila roba odpremljena. Tudi tu in tam ostrejša beseda v teh kritičnih dneh ne skazi slike o tem, da je bazensko skladišče sicer drobna, vendar pomembna in trdna enota naše Iskre, ki po svoje prav tako prispeva dobršen delež k ugledu celotnega podjetja.

VSE BOLJ ODPREMLJAJO BLAGO S KAMIONI

Blago, ki ga bazensko skladišče odpremlja na naslovnike, gre bodisi po železnici, ekspresno, ali pa s kamioni. Pogoste so pošiljke celih vagonov, za kar ima skladišče tudi lasten tir. Žal ta tir, če-

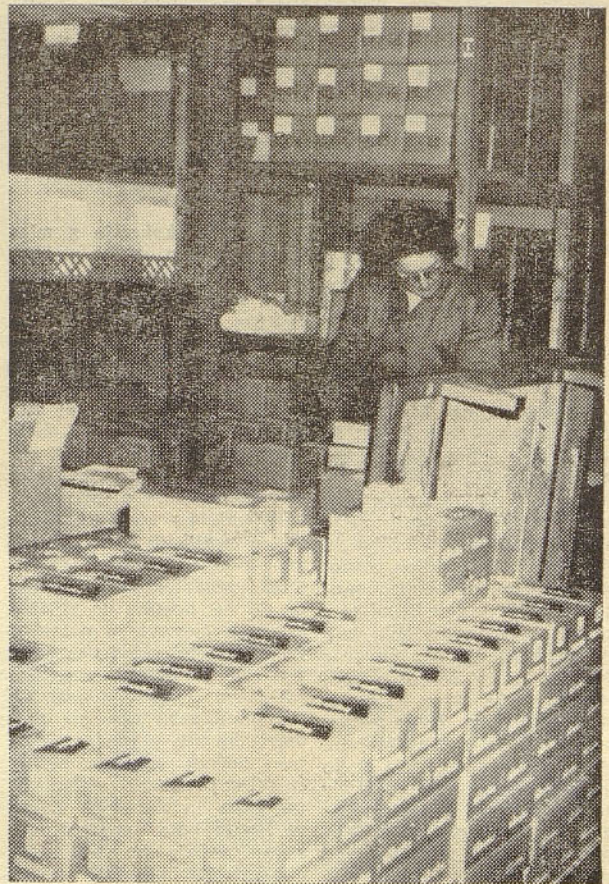

Vodja bazenskega skladišča tov. Vladimir Verhek pri delu v svoji pisarni

ravno je nalaganje na vagonne tu precej cenejše, ne pomeni tistega, kar bi moral, ker se ga odpošiljatelj premalo poslužuje. Le za primer: če morajo nalagati robo na vagon v Mostah, torej na tovarni postaji, tedaj stane samo prevoz blaga od skladišča do Most po štiri stare dinarje od kilograma. Račun je preprost — veliko bolj rentabilno je nalagati na lastnem tiru bazenskega skladišča.

Mnogi naročniki se bolj navdušujejo za prevoz robe s kamioni. Razumljivo — prevoz je hitrejši, morda celo cenejši, predvsem pa varnejši, saj odpade prelaganje. Prav zaradi tega zlasti v zadnjem času dobršen del pošiljk odpremljajo s tovornjaki.

Bazensko skladišče v Ljubljani ima za dostavo manjših pošiljk po mestu svoj kamion (dvetonski) TAM 2000, kate-rega pa v nujnih primerih uporabijo tudi za hitro dostavo izven Ljubljane, registrirali pa so ga tudi za medna-

Tovarišica Agi Bevc pripravlja pošiljko za odpremo iz bazenskega skladišča.

rodne prevoze, kadar bo to potrebno.

V POSLOVANJU TEŽIJO ZA ČIM NIŽJIMI STROSKI

Če kje, potem se v našem bazenskem skladišču v Ljubljani, kakor tudi v drugih, trudijo, da bi kar se le da zmanjšali stroške poslovanja. To jim je marsikje že kar lepo uspelo, poskušajo pa povsod najti tisto najustrenejšo in najcenejšo »vižo«.

Na račun tako imenovane paletizacije so dosegli pomemben prihranek na času in embalaži. Poslužujejo se navadnih in beks palet. Včasih so na vsak gramofon ali radijski sprejemnik posebej lepili odpreme listke. To je bilo zamudno, pa tudi dražje od današnjega načina, ko zdaj nalepijo le po en listek na polno paletu.

Nadaljnji, prav tako občutni prihranek pomeni prehod na enotno kartonsko embalažo. Včasih je bilo veliko dela in več stroškov, ko je bila skupinska embalaža še lesena in so jo morali prejemaniki blaga vračati. Današnja kartonska embalaža ostane prejemaniku, razen posebne embalaže za določene izdelke, katero mora prejemanik še vedno vrniti skladišču. To je razumljivo, saj je specialna embalaža tudi ustrezno dražja od navadne kartončke.

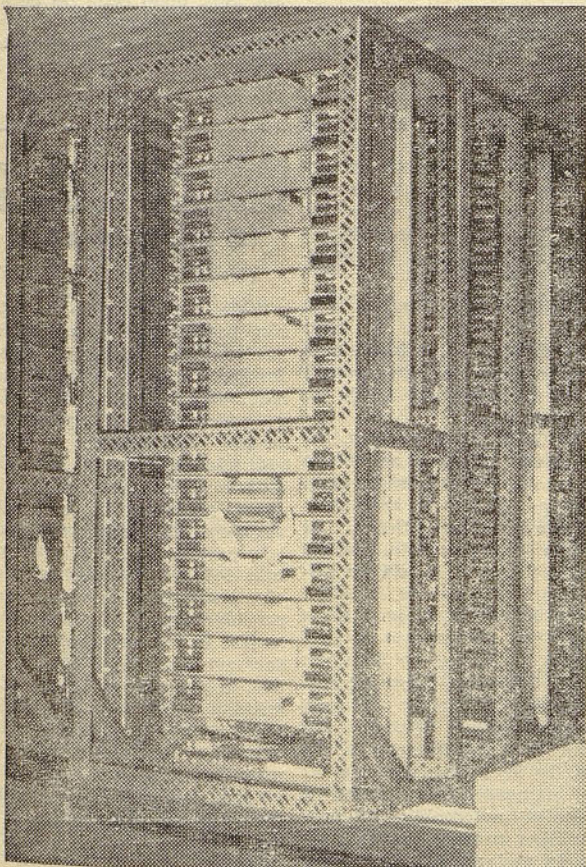
ŠE NEKAJ MNENJ O EMBALAZI ZA NAŠE IZDELKE

In, ko je že govora o embalaži, menijo v bazenskem

skladišču, da bi morali veliko večjo pozornost posvetiti tudi sami osnovni embalaži za naše izdelke. Le-ta bi morala biti predvsem varna zaščita izdelka na poti od tovarne do potrošnika, biti pa bi morala tudi ličnejša in takšna; da bi že sama po sebi pritegnila pozornost bodočega kupeca. Morda bi že ob samem razvoju kazalo misliti tudi na to, v kakšni embalaži bo izdelek najvarneje potoval od proizvajalca do prejemanika in, da bi ta embalaža hkrati opravila tudi svoje propagandno poslanstvo, ki je danes pri prodaji izdelkov tako pomembno. Pri vsem tem bi lahko vso pomoč nudil oddelek za embalažo v ZZA, v tovarnah pa bi bilo potrebno za to pomembno vprašanje več poslušati!

To je bil pravzaprav le kaj bežen sprehod skozi naše bazensko skladišče v Ljubljani. Verjetno bi ob daljšem obisku izvedeli še veliko več o naporih maloštevilnega kolektiva in o njegovih tegebah, toda kaj moremo — pravcate gore kartonov s kopicami nalogov za odpremo neizprosno priganjajo in prav težko je bilo najti nekaj časa že za ta pogovor! Prihodnjič bomo obiskali kranjsko bazensko skladišče in še posebej šefa bazenskih skladišč, tov. Jožeta Poklukarja, ki nam prav gotovo ne bo odrekal odgovorov na našo vprašanje.

-C-

V skladišču — in to opravičeno — sodijo, da je tako pakirano stajalo ŽAT vse preveč izpostavljeno poškodbam in okvaram med transportom iz tovarne do mesta, kjer bo montirano

Nihče ni neumen dokler vprašuje

Eden od najbolj učinkovitih načinov učenja je vprašanje in postavljanje dodatnih vprašanj na prežete odgovore. V šolah in koledžih to kmalu spoznamo in uporabljamo za napredovanje. Ko zapustimo te ustanove in začnemo kariero v industriji, polagoma pozabljamo dejstvo, da je ta metoda bila del naše vzgoje.

Cudim se, zakaj toliko predstojnikov skuša zatreti vprašanja svojih zaposlenih. Mnogi mlajši inženirji so takole dejali: »Ne upam si vprašati šefa, kajti če vprašam, bom verjetno dobil nedoločen odgovor in bi me to prikazalo v slabi luči.« To kaže na pomanjkljivo sodelovanje med nadrejenimi in podrejenimi.

Poglejmo, kako je z mladim človekom, ki je »lačen« znanja. Če ima nesrečo, da dela s predstojnikom »molčnega« tipa, bo imel težave pri izvrševanju nalog, ki mu jih je šef naložil. V redkih primerih tak predstojnik pove dovolj natančno, kaj želi od zaposlenega. To sili slednjega, da išče druge poti pri preostitvi pomanjkljivega sodelovanja, kot n. pr.: poizvedovanje pri starejših kolegih o zahtevah šefa. Mnogo enostavneje bi bilo, če bi mogli predstojnika prepričati, da se postavi v položaj mladega človeka in potem z vprašanji in odgovori stori vse, da je naloga temeljito razložena. Prepričan sem, da ste imeli tako kot jaz primere, ko ste v nekaj minutah takega iskanja bistva nekega problema prihranili na času in denarju. Zakaj se ljudje boje vprašanj, posebno tedaj, ko postanejo starejši ali zasedajo vplivnejše položaje?

Na drugi strani pogledjmo predstojnika, ki je vpeljal vpraševalno metodo pri svojih ljudeh s tem, da jo sam uporablja. Tukaj boste našli grupo ljudi, ki vedo, kam gredo in kaj imajo pred sabo. Ne boje se izmenjave izkustva, ker je to v prid vsem. Predstojnik je zanesljivo na svojem mestu, ker je dobil odgovore na svoja

vprašanja od predpostavljene njih. Njegovi zaposleni čutijo zaupanje, ker dobijo odkrite odgovore od svojega šefa.

Verjemite mi, ne oznamam samo dejstva, da odprta vprašanja in odgovore spremlja nevarnost — seveda se to večkrat zgodi. Kakorkoli, ali ni mnogo bolj vedeti, kje je nevarnost, s tem, da jo odkrijemo, kot pa pustiti, da gnije in končno vznikne na dan takrat, ko se jo lahko najmanj privoščimo.

Vse to me spominja nečesa, kar je dejal Charles Katterine in mi je zelo koristilo dolga leta. Morda si želite to zapomniti, kot sem si jaz in slediti njegovemu nasvetu. Glasji se nekako takole: »Kadarkoli ste pred nekim delom in mislite, da je prijatelj (predstojnik) nor, pazite, kajti on je nor ali pa ni... Toda eden od vaju verjetno je nor, zato je bolje, da ugotovite kdo, kajti to je strašno velika razlika.«

Po Chester M. Sinnett iz Electronic Design priredil P. P.

NAPRAVO ZA AVTOMATSKO REGISTRACIJO GOSTOTE CESTNEGA PROMETA

Je izdelala ISKRA-ZZA. Za merjenje gostote prometa, ki ga je treba opravljati v daljših časovnih razdobjih, ni več primeren vizualni način. Zaradi tega so v mnogih deželah vpeljali sisteme za avtomatsko registracijo gostote prometa. Posebnost naprave ISKRA-ZZA je v tem, da omogoča na kontrolni točki štetje vozil ločeno po smereh in posameznih cestiščih.

Janez je bil vidna poslovna osebnost, ki se je dvignil »iz nič«. Pri petdesetih letih je bil šef velikega obrata, ki ga je — skupaj s še dvema poslovnima tovarišema — prav tako dvignil »iz nič«. Partnerji se niso kdovekako ujemali, vendar držali so skupaj zara-

Poslovne bolezni

di poslovnih razlogov. Prišlo pa je tudi do hudih medsebojnih preprirov.

Janez je skušal ohraniti prijaznost, kadar mu je starejši partner predložil kakšno poslovno zamisel. Toda v njem je vse vrel. Tisto noč ni mogel zaspati in do poznih ur je »glodal« predloženo idejo, ki mu ni bila pogodu.

Začelo mu je zvoniti po ušesih, lo-tevala se ga je nezavest in občasno ga je bolela glava. Njegov zdravnik je ugotovil visok krvni pritisk in ga napotil k specialistu.

Janez je začel iti po poti visokega krvnega pritiska že v zgodnji mladosti. Starši so mu preveč ukazovali in to je povzročilo v njem sovražno stališče nasproti takšnemu postopku.

Sovražno stališče nasproti avtoriteti je ključna lastnost osebe, v kateri »vre«. Takšno razpoloženje povzroča visok krvni pritisk.

Ljudje, ki ne trpijo komandiranja, so kandidati za skupino ljudi z visokim krvnim pritiskom. Na zunaj so lahko ljubezni in velikodušni — delavci za vzor. Toda mnogi, ki izgledajo na zunaj mirno, se dejansko razburjajo.

Nemirna, nestrpna, napeta in zaskrbljena oseba kaže svojo notranjo napetost z zunanjim obnašanjem. Mnogi občutijo iste tegobe, le da jih spretno skrivajo. Sovražni občutki, ki jih dušimo v sebi skozi vrsto let, lahko ustvarijo pogoje za nevaren pritisk v arterijah in venah.

Šef, ki rad ukazuje, lahko povzroči sovražno razpoloženje in povečanje krvnega pritiska. Pa tudi vzoren šef lahko povzroči krvni pritisk pri delavcu, ki ima svoje pridržke nasproti komandiranju. Takšni ljudje občutijo močan odpor, če jim nekaj ukažemo, ne glede na kakšen način je to storjeno. Ti ljudje se lahko strinjajo z vsakim — razen s svojim šefom. Veliko njih se tega zaveda in zato skušajo najti delo, pri katerem ni šefov: na žalost pa takšnih delovnih mest ni veliko.

Ljudje z visokim krvnim pritiskom se trudijo pri delu, toda ta napor ne povzroča njihovih tegob. Delovni zagon je simptom sovražnosti — vrsta izživljanja jeze v delu.

Razpis

ISKRA KRANJ
TOVARNE AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV
NOVA GORICA

razpisuje delovno mesto

SEFA FINANČNEGA SEKTORJA — drugič

Kandidat mora poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

— visoka strokovna izobrazba in 5-letna praksa
— srednja strokovna izobrazba in 10-letna praksa na sorodnih delovnih mestih

OD po dogovoru.

Ponudbe z življenjepisom, opisom dela na dosedanjih delovnih mestih ter dokazi o zahtevani izobrazbi, sprejema razpisna komisija tovarne do 4.3.1968 v zaprti ovojnici z oznako »Razpis — šef finančnega sektorja«.

Naš razgovor

Kako bomo letovali

Vprašuje UREDNISTVO, odgovarja upravnik Iskrinih počitniških domov — tov. FRANČ HUTER.

VPRAŠANJE: kakšne želje imate kot upravnik Iskrinih počitniških domov za letošnje sezono?

ODGOVOR: Želim, da bi z organizacijskimi pripravami čimprej začeli in, da bi se čimveč članov združenega podjetja prijavilo za oddih v naših počitniških domovih.

VPRAŠANJE: kateri dom je bil v pretekli sezoni najbolj obiskan?

ODGOVOR: Vsekakor Poreč!... Predvsem v glavni sezoni. Za pred in posezono pa še vedno ni dovolj zanimanja. Dom v Poreču ima 55 ležišč, ker pa kuhinja zmore tudi do 100 obrokov hrane, najemamo tudi zunanje kapacitete.

VPRAŠANJE: Kaj pa naš kamp »MIR« na Dugem otoku?

ODGOVOR: O, tam je še toplo v oktobru, in se čudim, da za drugo polovico septembra ni prevelikega zanimanja. Lahko pa povem, da je bil kamp »Mir« na Dugem otoku v pretekli sezoni bolj obiskan kot kdajkoli poprej.

VPRAŠANJE: Dugi otok je precej oddaljen — in kdor ima družino — je izdatek za vožnjo kar precejšen. Komu torej svetujete naj letuje na Dugem otoku?

ODGOVOR: Kar vsem, toda glede izdatkov za vožnjo se mora odločiti vsak sam. Res pa je, da ta kraj nudi mnogo užitkov tistim, ki imajo radi toploto, izlete, čolnarjenje... in, da ne pozabim: ribičem oz. stistim, ki radi lovijo in jedo ribe; tisti naj le pridejo v naš kamp, kajti ne bo jim žal. Tudi črnina je izvrstna; mimogrede prepevaš v vseh jugoslovanskih jezikih; ves svet se ti zdi kot ena družina. In še nekaj: za tiste, ki se nameravajo pripeljati z lastnimi avtomobili, bo preskrbljen prostor za vozila — in to pod nadzorstvom — v Suškošanu.

VPRAŠANJE: Lepo pripovedujete in človek bi bil najraje kar tam... Toplo sonce,

Naša udeležba na letošnjih domačih in tujih sejmih

(Nadaljevanje s 1. strani)

stikala. Prav tako bo na sejmih razstavljenega nekaj iz proizvodnega programa telefonije, in sicer: avtomatska telefonska centrala PABX 25C s posredovalnim aparatom; poljski indukcijski telefon, novi telefonski aparat ATA 31, stojalo »Iskra 58« z naročniškimi stojalom in enotami; stojalom SI z markerji, stojalo prenosnikov z 10 prenosniki P-7 ter del proizvodnje elementov za elektroniko kot potenciometrov in kondenzatorjev. Razen naštetega bo na razstavi tudi nekaj fotopovečav, ki govorijo o obisku predsednika Nemške demokratične republike Walterja Ulbrichta v Iskri in o podpisu pogodbe o poslovnem sodelovanju med ZP Iskra in pomembno vzhodnonemško firmo VVB.

O tem, kaj bo Iskra razstavila na drugih letošnjih mednarodnih sejmih pa prihodnjič kaj več, ko bodo dosegljivi konkretniji podatki.

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

AVTOMATIKA

SKLEPI 21. seje DS (12. 1. 1968)

Delavski svet je na zahtevo tov. Magistra razpravljajal o predlogu za spremembo pravilnika o OD, ki naj bi v bodoče zajemal tudi možnost nagrajevanja delavcev po učinku in v zvezi s tem sprejel naslednje:

Delavski svet smatra, da obstoječega pravilnika o delitvi OD, tik pred sprejemom novega, nima pomena spreminjati, da pa naj vodja tehnične kontrole svoje predloge o pregrupaciji nekaterih delavcev skupaj z ustreznimi obrazložitvijo zbere in v kompletu predloži prek rednih služb in komisij v dokončno odobritev oz. obravnavo.

Delavski svet je na predlog UO in po predlogu vodstva Združenega podjetja Iskra z dne 5. 10. 1967, obravnaval aneks k pogodbi o pravicah in dolžnostih organizacij v sestavi ZP Iskra — Kranj in v zvezi s tem sprejel naslednje:

Tovarna se s predlogom strinja, toda sanacijskega načrta ni v stanju po planu izvesti, ker za to nima pogojev katere je predvidevala, da bo s skupno pomočjo Združenega podjetja Iskra, ostvarila v letu 1967.

Tovarna ima cca 300.000.000 starih dinarjev zamrznjenih sredstev v zalozah AG, ki jih je delno bila pripravljena opisati na račun svojega letnega rezultata, delno pa na račun obljubljenega sanacijskega kredita pri Republiškem in Občinskem rezervnem skladu, katerega pa do danes še kljub vsemu nismo prejeli in nas zaloge še vedno bremene.

Delavski svet je na predlog UO potrdil rokovnik in osnutek sklepa o prenosu ustanovitelskih pravic, oz. predlog soglasja za pripojitev zobne in splošne ambulante k Mestnemu svetu zdravstvenega doma Ljubljana, ki nam ga je posredoval iniciativni odbor za organizacijo zdravstvene službe v Ljubljani ter na predloženi predlog daje svoj pristavek, vendar pod določenimi pogoji, kot so:

- da lokacija ambulante ostane neizpremenjena,
- da se usluge obratne ambulante do tovarne ne podražijo,
- da se eventualne spremembe v ambulanti izvajajo le v soglasju s tovarno,
- da dosedanje zdravstveno varstvo, ki ga nudi obratna ambulanta delavcem, ne bo v ničemer okrnjeno ali zavrito,
- da bo obratna ambulanta v novi organizaciji samostojna obračunska enota s postavljenim programom dela in priznanimi adekvatnimi finančnimi sredstvi.

Vsa podrobnejša načela o prenosu ustanovitelskih pravic obratne ambulante, so razvidna iz dopisa 1100 AB/ap z dne 15/12-1967, naslovljenega na Mestni svet Ljubljana.

Delavski svet je potrdil predlog upravnega odbora ter sprejel sklep, da se v mesecu decembru dve delavki obratne menze prenese na plačilno listo tovarne in s tem obratni menzi delno krije izgubo tekočega leta.

Delavski svet je potrdil sklep UO, da se tov. Mariji Kocijan dovoli obročno odplačevanje kredita, katerega je imenovana prejela v višini 735.000. S din za nakup stanovanja. Dolžnica se zavazuje kredit vrniti v rednih mesečnih obrokih po 10.000 starih dinarjev, skupaj z obrestmi.

S tem sklepom je dosežen medsebojni sporazum in postopek, ki ga je sprožila tovarna proti tov. Kocijan na sodišču zaključen.

Delavski svet nadalje zaključuje, da so nekateri komisije zaradi odhoda delavcev iz tovarne, ostale nekompletne in je v zvezi s tem sprejel naslednje:

dopolni se komisija za tehnične izboljšave in sicer zaradi odhoda tov. Marjana Možine — dosedanjega predsednika. V komisijo sta bila imenovana dva nova člana: Jaka Špicar in Andrej ing. Sever. Predsednika si člani komisije izvolijo sami;

dopolni se komisija HTV in sicer zaradi odhoda tov. Franca ing. Potokarja — dosedanjega predsednika. V komisijo je bil izvoljen nov član tov. Ivan Ahčin, za predsednika pa imenovan tov. Danilo Spremo, dosedanji član te komisije.

NAPRAVE

SKLEPI 7. zasedanja DS (25. 1. 1968)

DS je na predlog UO obravnaval predloženi osnutek pravilnika o štipendijah ZP ISKRA. DS se z osnutkom pravilnika načelno strinja, vendar daje nanj naslednji pripombi:

Člen 18 — točka 5
V pogodbi o štipendiji naj bodo določene tudi obveznosti štipendista.

Člen 23 — točka d)
besedo »izpolnjevanja« naj se nadomesti z besedo »neizpolnjevanja«.

DS odobrava odprodajo osnovnih sredstev po predlogu proizvodnega sektorja z dne 23. 11. 1967 in 22. 12. 1967, razen prodaje osnovnega sredstva UKV signal generator Rohde & Schwarz SMAF.

DS odobrava odprodajo tovornega avtomobila TAM-2000 po predlogu KS zaradi nerentabilnosti.

Z odprodajo navedenega avtomobila se ukine tudi 1 delovno mesto »šofer«.

DS na predlogu UO sprejema naslednjo spremembo sistemizacije režijskih delovnih mest:

v PS — uvede se 2 delovni mesti »nastavljalec orodij« z razporeditvijo od 10. do 11. grupe;

— zmanjša se število delavcev na delovnem mestu »vodja montažne linije« za 1 delavca;

— poveča se število delavcev na delovnem mestu »skupinovodja« za 1 delavca.

DS je vzel na znanje poročilo o delu stalne inventure s tem, da se izkazani viški v znesku 20.091,75 N din knjižijo na izredne dohodke, primanjkljaji v znesku 13.845,72 N din pa na izredne izdatke.

DS glede na izkazane viške in manjke pri drobnem materialu priporoča KS, da uvede pri izdajanju materiala enak postopek kot pri sprejemanju.

DS potrjuje predlog 14. seje UO z dne 23. 1. 68 o razdelitvi sredstev v obliki posojila za stanovanjsko izgradnjo.

DS odobrava tov. Miletu Miljušu posojilo v znesku 10.000.— N din iz stanovanjskega sklada tovarne.

Za sredstva, ki so bila tov. Miletu Miljušu odobrena pri zavodu za avtomatizacijo po sklepu 7. rednega zasedanja DS z dne 20. 10. 1966 v znesku 9.375.— N din, naj da stanovanjska komisija predlog za drugega koristnika.

DS na predlog finančnega sektorja sklene, da se najame pri KB in hranilnici Ljubljana premostitveni kredit v znesku 35.000.— N din za plačilo podražitve 2 stanovanj v stolpnici Na jami 1.

DS odobrava Mileni Vovk 30 dni izrednega neplačanega dopusta.

DS sklene, da se anulira sklep 4. 2. 6. rednega zasedanja DS z dne 23. 11. 67 o imenovanju komisije za ocenjevanje vozičnih in strokovnih kadrov.

Obvestilo smučarjem - štipendistom

Klub štipendistov ZP Iskra bo organiziral v soboto, dne 17. 2. in 24. 2. 1968 smučarski trening za VI. zimsko-športne igre Iskre v Kranjski gori. Prijavite se referatu za štipendije, Ljubljana, v zgradbi občine Šiška ob Celovski cesti, do petka 16. oz. 23. 2. vsakič do 12. ure. Tam lahko dobite tudi vse informacije.

Klub štipendistov

Delavec Ivan Predalič pri lepljenju kartona z izdelki

O študiju na višji šoli za organizacijo dela v Kranju

Višja šola za organizacijo dela v Kranju izobražuje kadre v industrijskih in po organizaciji dela njim podobnih delovnih organizacijah po posebnem učnem načrtu, ki se bistveno razlikuje od drugih obstoječih visokošolskih učnih načrtov in programov. Na njej se izobražujejo kadri za inženirje organizacije dela, za poklic, ki se v zadnjih dveh desetletjih po svetu uveljavlja kot posebni izobrazbeni profil neke v sredini med tehničnimi strokovnjaki in ekonomisti, pri čemer ima ta izobrazbeni profil tudi pravno sociološke in psihološke pedagoške elemente. Studij na šoli traja dve leti. Učni načrt je v prvem letu pouka enak za vse slušatelje. V drugem letu pa poleg skupnih predmetov obstajajo tudi predmeti, ki so različni za posamezne specializacije na šoli, in sicer:

- organizacijsko-proizvodna usmeritev
- organizacijsko-poslovna usmeritev
- organizacijsko-kadrovska usmeritev.

VPISNI POGOJI

Kandidati za vpis morajo predložiti tajništvu šole spričevalo o dokončani srednji šoli. Če te nimajo, imajo pa uspešno dovršeno osemletno osnovno šolo (popolno nižjo gimnazijo ali kakšno drugo strokovno šolo, ki traja najmanj 3 leta) in najmanj pet let delovne dobe, morajo opraviti spremenjeni izpit iz matematike, slovenščine in družbene ureditve. Ob vpisu oziroma priglasitvi za sprejemni izpit morajo predložiti še naslednje listine:

1. priglasnico za vpis;
2. izpolnjen vprašalni list šole;
3. zadnje šolsko spričevalo v izvorniku ali sodnijsko potrjen prepis oziroma prepis, potrjen od ustanove, ki je spričevalo izdala;
4. izpisek iz rojstne knjige;
5. Izjavo delovne organizacije, da je kandidat za vpis zaposlen oziroma da namerava kandidata zaposliti po uspešno končanem študiju na delovnem mestu, za katerega ustreza učni načrt šole, in izjavo o obveznosti, da bo redno poravnavala stroške kandidatovega šolanja (na posebnem obrazcu šole);
6. dve osebni fotografiji v velikosti 4 × 6 cm.

INFORMACIJE

Vse podrobnejše informacije v zvezi s študijem na šoli, za vpisne pogoje, za program sprejemnega izpita in za vsa druga pojasnila daje tajništvo šole v Kranju.

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
KRANJ

Prešernova 11/II
telefon 22-834 in 22-420

Obvestilo

Z letošnjim letom je pričela izhajati v Kranju nova revija

MODERNA ORGANIZACIJA

Revija je usmerjena v razmerje organizacijskih ved, v spodbujanje novih konceptov in idej na področju organizacije dela.

Pred izidom 1. številke revije je izdajatelj prek informativne službe povedal naslednje misli:

Revija ne namerava postati zagovornik izključno neke smeri v organizaciji dela ali enega izmed konceptov, ampak bo usmerila napore v osvetljevanje različnih konceptov z raznih vidikov oziroma v njihovo usmerjanje, tehtanje ali celo zoperstavljanje. Pri tem je tako rekoč samo po sebi razumljivo, da revija ne bo upoštevala samo obče vidike organizacijskih ved, ampak tudi specifičnosti jugoslovanskih razmer. V enakem smislu bo tudi obravnavala posamezne organizacijske modele — tuje in naše — z vidika uporabe v praksi in z vidika posledic, ki jih imajo v takšnih ali drugačnih okoliščinah gospodarjenja. Na ta način — skozi prizadevanja na področju teorije organizacije in skozi analiziranje in osvetljevanje organizacijskih modelov v praksi — se bo revija trudila za uvajanje moderne organizacije dela.

V moderni organizaciji bodo sodelovali avtorji iz vseh jugoslovanskih republik in tudi inozemski avtorji.

Revija bo izhajala v slovenščini in srbohrvaščini, pri čemer bodo rezimeji razprav tudi v angleščini. Vsako leto bo izšlo 10 števil in še ena številka v celoti v angleškem jeziku, ki bo vsebovala tiste članke iz celotnega letnika, ki bodo zanimivi za inozemske bralce.

Likovno bo revija opravljena moderno.

Revijo bo izdajala višja šola za organizacijo dela v Kranju v sodelovanju s še nekaterimi visokošolskimi in znanstvenimi institucijami v Jugoslaviji namesto dosedanjega časopisa »Organizacija — kadrovska politika«. Dosedanje naročnike tega časopisa prosimo, da ostanejo tudi naročniki revije »Moderna organizacija« in jih bomo tako tudi upoštevali, kolikor posebej naročnine ne odpovedo.

Letna naročnina znaša brez angleške številke 98 N din, z angleško pa 120 N din. Za inozemstvo je letna naročnina z angleško številko 12 USA dolarjev.

VSEBINA 1. ŠTEVILKE:

Temeljne dileme nadaljnega razvoja samoupravljanja (dr. France Bučar, Mitja Kamušič, dr. Radomir Lakić, Veljko Rus in dr. Josip Županov).

Kontrola v organizacijah (Arnold S. Tannenbaum)

Določanje mejnih področij uporabe transportnih naprav s pomočjo kritičnih točk (Dragutin Zenonović)

Racionalno določanje izdelavnih časov z matematičnimi metodami (Peter Mikeln)

Diskusija o študiju dela v naslednjih dvajsetih letih (Arthur E. Stuckey dr. H. Maul)

Konflikti med managementom in delavci v ZDA in v Jugoslaviji (Janez Jerovšek)

Reelekcija direktorjev v Sloveniji (Gabrijel Sfiligoj)

Zapisek ob robu treh simpozijev

Zlate medalje za uspešno poslovno politiko

Naročila sprejema uprava revije »Moderna organizacija« — Kranj, p. p. 149.

Strelci se pripravljajo na novo sezono

Strelci so se na letošnjo sezono pričeli pripravljati takoj po novem letu. Občinski strelski odbor Kranj je zanje namreč organiziral liga tekmovalce z zračno puško. Udeležuje se ga 12 družin z osemčlanskimi ekipami. Ker pa hočejo nekatera družinska vodstva čimbolje pripraviti svoje tekmovalce za bližajoča se občinska in republiška prvenstva, prireajo v prostih dnevih še prijateljska srečanja. Tako so strelci SD »Iskra« preteklo sredo povabili v svoj dom člane SD »Tone Nadižar«, naslednji dan pa so jim ta obisk vrnili. Čeprav so obakrat zmagali, se je vseeno pokazalo, da jim

tekmovalca v spremenjenih razmerah oziroma v drugih strelskih dvoranah lahko povzročajo precejšnja presenečenja. Prav zato so že v nedeljo obiskali strelce iz Predoselj, da bi si pridobili čimveč izkušenj za pomembnejše nastope. Tako srečanja bodo koristna še posebej za mlade tekmovalce, ki so doslej vadili in nastopali le v lastnih prostorih.

Rezultati: (8 članske ekipe)
1. »Iskra« : »Tone Nadižar« : 1906:1729 krogov (od 2400 možnih); 2. »Tone Nadižar« : »Iskra« 1828:1839.
Rezultata prepričljivo kaže ta na slabši uspeh ekipe »Iskra« ob gostovanju. Naj-

boljši tekmovalcec je bil mladi Branko Lozar iz SD »Iskra«, ki je zbral v obeh srečanjih 521 krogov od 600 možnih.

3. »Franc Mrak« Predoslje : »Iskra« 1908:2036 krogov (od 2400 možnih).

Tokrat so dosegli tekmovalci »Iskre« svoj najboljši letošnji ekipni rezultat. Najboljši posameznik pri strelcih iz Predoselj je bil Jože Sitar z 259 krogi od 300 možnih, v ekipi SD »Iskra« pa Božo Malovrh z 270 krogi.

Za sredo pa so tekmovalci »Iskre« že pripravili srečanje z ekipo »Kopačevina« iz Škofje Loke.

B. M.

V našem glasilu »Iskra« smo v osmi številki 24. februarja 1966 objavili vest, da je rodila trojčke tov. Milena Fajfar zaposlena v kranjski tovarni, kar se naši bralci še gotovo spominjajo.

Ker bodo 15. februarja stari 2 leti, menimo da je prav, če vam predstavimo Ireno, Tomaža in Mojco. Po sliki sodeč so že pravi korenjaki. Razumljivo je, da imajo starši dokaj skrbni in dela z njimi, seveda pa tudi veselja. Tovarna »Iskra« v Kranju je staršem v teh dveh letih vseskozi nudila materialno pomoč.

Ko jih takole gledamo na sliki kot čvrste in simpatične trojčke, bo kar prav, če jim uredništvo v imenu bralcev iskreno čestita k rojstnemu dnevu.

Smučarji ZZA na tečaju v Kranjski gori

Sindikalna organizacija na Zavodu za avtomatizacijo organizira za člane delovnega kolektiva enotedenski smučarski tečaj v Kranjski gori. Predvideno je, da se bo tečaj začel 12. februarja in bo trajal do vključno 18. februarja. Udeleženci tečaja si bodo ob dobrem strokovnem vodstvu v tem času lahko pridobili že kar dobršno mero smučarskega znanja.

Tečajniki bodo stanovali v kranjskogorskem motelu in v počitniškem domu poleg nekdanje železniške postaje. Vsak izmed udeležencev bo za tečaj prispeval 200 novih dinar-

jev, če bo stanoval v motelu, oz. 140 novih dinarjev, če bo v počitniškem domu. Seveda je v tem znesku zajet celotni penzion, prav tako pa tudi stroški za strokovno vodstvo tečaja.

Glede na precejšnje zanimanje med člani delovnega kolektiva ZZA, so v obeh objektivih rezervirali skupno kar 50 ležišč. Do določenega roka se je za tečaj prijavilo skupno 32 interesentov.

Obljubili so nam, da se bodo iz Kranjske gore oglasili z dopisom, v katerem nam bodo sporočili, kako si naberajo smučarske večšine.

Živahna šahovska dejavnost v tovarni »Aparatik«

Nič ne bomo pretiravali, če pravimo, da je v naši tovarni električnih aparatov poleg nekaterih športnih panog, zelo razširjeno tudi šahiranje. O šahistih te tovarne in o njihovih rezultatih smo pred časom že pisali, to pot pa zapišimo, da se bodo 9. februarja na brzopoteznem turnirju »udarili« za prvenstvo tovarne. Prijavilo se je nekaj nad 20 šahistov, ki se bodo zagrizeno potegovali za dobro

uvrstitev v tovarniški šahovski lestvici.

S tem pa njihove tekmovalne dejavnosti še ni konec. Povedati namreč moramo, da se dve šahovski ekipi tovarne električnih aparatov dostojno uveljavljata v ekipnem sindikalnem prvenstvu Ljubljane. Glede na kvaliteten raven nastopa prva ekipa tovarne električnih aparatov v 3. ligi, druga ekipa pa v četrti ligi tega sindikalnega prvenstva. Po dosedanjih srečanjih v obeh ligah, je prva ekipa tovarne »Aparatik« na 2.—3. mestu, druga ekipa pa je doslej na 5.—6. mestu, vendar se obe lahko v naslednjih dvobojih povzpnejo z dobro igro tudi še višje, kar prizadevnim šahistom tudi iz srca želimo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dragega očeta

IVANA MARCUNA

iz Ljubnega, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz odd. »Vzdrževanje strojeve tovarne« Elektromehanika Kranj za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Franc Marčun

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje ljubljene hčerke

TATJANE

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so zaposleni na elementih obrata ATN, montaži števcov in strugarne produkcije za izraze sožalja, cvetje in denarno pomoč.

Kuralt Marija
s hčerko Majo in
sinom Alešem

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje drage mame

JOZEFJE ZIBERT

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v delovni enoti »Umetne mase« in v oddelku »Mala strugarne« tovarne »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja in podarjeni venec.

Gabrijela Zibert

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

PAVLA ŠTRNA

se iskreno zahvaljujema vsem sodelavcem tovarne »Elektromehanika« Kranj in tovarne polprevodnikov Trbovlje, kot tudi vsem ostalim za izraze sožalja, poklonjene venec in cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Josip in Leon Štrn

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teko komunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in kličej: »CP Gorenjski tisk« Kranj